

JEDIDUT

SUOMI-ISRAEL-YHDISTYSTEN LIITTO RY // 2 • 2025

ISRAEL-MARSSI 4.5.2025

ULKOMINISTERIKOKOUKSESSA JA
RUKOUSAAMIAISELLA JERUSALEMISSA

IZABELLA TABAROVSKYN
VIERAILU EDUSKUNNASSA

- 3 Puheenjohtajan mietteitä
- 4 Liitolle ensimmäinen naispuolinen varapuheenjohtaja
- 8 Iranin vallanvaihdos vaikea, joskin mahdollinen
- 13 Yliopistojen canceloima Izabella Tabarovsky eduskunnassa
- 14 Jäsenyhdistykset ja tapahtumat
- 15 Israel-marssi sotki Helsingin liikenteen
Tutkija paljasti Suomen maksavan miljoonia palestiinalisjärjestöille
- 16 Ulkoministerikokouksessa ja rukousaamiaisella Jerusalemissa
- 21 Kirjallisuuskatsaus:
• Pia Tiusanen:
Maa, josta kaikki puhuvat
Näkökulmia Luvattuun maahan
- 22 Uutiskimara

Kansikuva:

Israel-ystävyysoimikunnan n. 20 jäsenjärjestöä, Suomi-Israel Yhdistysten Liitto mukaan lukien, järjesti toukokuun ensimmäisenä sunnuntaina näyttävän marssin Israelin tueksi Helsingissä.

Julkaisija ja kustantaja:

Suomi-Israel-yhdistysten liitto ry
Finland-Israel Föreningarnas Förbund rf
www.suomi-israel.fi, jedidut@suomi-israel.fi

Toimitus: Faktapro Oy

Päätoimittaja: Kimmo Janas, 050 912 7332
kimmo.janas@faktapro.fi

Toimituskunta: Varpu Haavisto, Shirel Siiri Levi, Risto Huvila ja Ari Rusila

Ilmestyy: 4 kertaa vuodessa; maalisk., kesä-, syys- ja joulukuussa, vuosikerta 30 euroa.

Ilmoituskoot ja hinnat (alv 0):

1/1 s: 148 x 210 mm tai 123 x 176	240 euroa
1/2 s: 60 x 176 mm tai 123 x 86 mm	150 euroa
1/4 s: 60 x 86 mm tai 123 x 37 mm	90 euroa
sisäkansi: 148 x 210 mm tai 123 x 176	265 euroa
takakansi: 123 x 153 mm	290 euroa

Painopaikka: KTMP Group Oy, Mustasaari

Taitto: Faktapro Oy

SSN-L 1235-8290, ISSN 1235-8290 (Painettu)
ISSN 1799-0742 (Verkojulkaisu)

Suomi-Israel-yhdistysten liitto ry on puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomien ystävyysyhdistysten liitto. Tätä linjaa seuraten Jedidut pyrkii lisäämään Israelin maan ja kansan tuntemusta sekä levittämään tietoa Israelin kulttuurista, historiasta ja yhteiskunnasta.

Verkkosivuilta www.suomi-israel.fi löytyy lisätietoa liitosta ja Israel-ystävyyteen liittyvästä toiminnasta. Suomi-Israel-yhdistysten liitto ry:n tilinumero on **FI75 5710 5220 1183 18**

Puheenjohtajan mietteitä

Kulunut kesä on ollut Israelin ystäville vaikeata aikaa, jos on vähänkään seurannut Lähi-idän tapahtumia kotimaisten tiedotusvälineiden kautta. Israelin jatkuva demonisointi, Hamasin lähettämien tiedotteiden kritiikiton jakaminen ja ainoastaan palestiinamielisten "asiantuntijoiden" haastattelut ovat nostaneet kotitalouksissa lämpöä enemmän kuin heinäkuun helteet.

Juhannusta edeltävät viikot menivät välillä hengitystä pidättäen, kun seurasimme Israelin iskua Iraniin ja jännitimme, miten tilanne ratkeaa. Maailmalle olikin suuri yllätys Iranin kyvyttömyys vastata Israelin iskuun, joka itse asiassa oli vastaisku Iranin vuonna 2024 tekemiin kahteen ohjusiskuun.

Heinäkuussa Ranskan presidentti **Emmanuel Macron** ilmoitti tunnustavansa Palestiinan valtion YK:n yleiskokouksessa syyskuun lopulla. Myös Ison-Britannian pääministeri **Keir Starmer** ilmoitti maansa tunnustavan palestiinalisvaltion, jolle hän asetti hämmentävät ehdot:

"Voin vahvistaa, että Iso-Britannia tulee tunnustamaan Palestiinan valtion syyskuussa YK:n yleiskokouksen yhteydessä, ellei Israelin hallitus ryhdy merkittäviin toimiin Gazan kauhistuttavan tilanteen lopettamiseksi, suostu tulitaukoon ja sitoudu pitkäaikaiseen, kestäväan rauhaan, joka elvyttää kahden valtion ratkaisun mahdollisuutta."

Ymmärsitkö lausunnon logiikan? En minäkään, mutta se kertoo siitä irrationalisesta ajattelusta, joka nyt on vallalla ympäri maailman.

Ja sitten vielä presidentti **Alexander Stubb**in ilmoitus, että hän tunnustaa Palestiinan valtion, jos vain hallitus sitä esittäisi. Ei onneksi esitä.

Missä vaatimukset panttivankien vapauttamisesta ja Hamasin antautumisesta? Kuten olen aiemmin useamman kerran todennut: Gazan "kansanmurha" on maailmanhistorian ensimmäinen kansanmurha, jonka lopettaminen on sen kohteena olevan tahon päätösvallassa.

Suomi tekee kaikkensa...

Eduskunnassa käytiin 22.5. kipakka keskustelu Gazan tilanteesta. Pääministeri **Petteri Orpo** ja ulkoministeri **Elina Valtonen** vakuuttivat noin 10 kertaa tekevänsä kaikkensa, että Gazassa siviilien tappaminen saadaan loppumaan ja humanitaarinen apu perille.

Olin seuraavalla viikolla Jerusalemissa, missä minulle avautui mahdollisuus osallistua hallituksen välisen holokaustin muistoliiton (International Holocaust Remembrance Alliance, IHRA) ulkoministerikokoukseen. Olin matkaan lähtiesäni tietoinen, ettei ulkoministeri Valtonen tulisi kokoukseen, mutta minulle oli suorastaan järkytys lukea ulkoministeriön tiedotteesta, että hän vierailisi samaan aikaan Libanonissa ja Jordaniassa!

Pääsin keskustelemaan Israelin ulkoministerin **Gideon Sa'arin** kanssa, ja kerroin tuosta eduskunnan keskustelusta, ja että ulkoministerimme valitsi ulkoministerikokouksen sijaan olla samaan aikaan naapurimaassa. Näin siis Suomi tekee kaikkensa Gazan tilanteen ratkaisun eteen...

Lue sivuilta 16-20 raporttini tuolta mielenkiintoiselta Israelin-matkaltani.

Hyvää kesän jatkoa kaikille lukijoille!

Risto Huvila

Liitolle ensimmäinen naispuolinen varapuheenjohtaja

Kimmo Janas

Suomi-Israel Yhdistysten Liiton sääntömääräinen liittokokous valitsi 15.3. suomalaisisraelilaisen diplomaatin ja Vantaan Suomi-Israel Yhdistyksen uuden puheenjohtajan *Shirel Siiri Levin* liiton varapuheenjohtajaksi. Levi on liiton 70-vuotisen historian ensimmäinen naispuolinen varapuheenjohtaja.

• Siiri Levin suomalainen äiti päätyi 1980-luvulla Israeliin kibbutsille röihin, ja koki ortodoksiksi kääntymisen Jerusalemissa. Hänen nuorempi siskonsa seurasi perässä ja hänkin kääntyi juutalaiseksi. Myöhemmin äiti tapasi israelilaisen miehen, jonka kanssa meni naimisiin, ja vuonna 1991 perheeseen syntyi tyttölapsi, Shirel.

Siiri kävi normaalia israelilaista koulua, mutta kävi lisäksi joka toinen viikko Suomen suurlähetystössä Suomi-koulussa.

– Ei siellä kauheasti ehtinyt suomea oppia, mutta lauloimme joululauluja ja kaikenlaista kivaa, Siiri naurahtaa.

Muutto Suomeen

Toisen intifadan aikaan vanhemmat olivat jo eron-

neet, ja äidillä oli kova koti-ikävä Suomeen. Niinpä hän päätti muuttaa 12-vuotiaan Siirin kanssa takaisin Suomeen.

– Täällä menin juutalaiseen kouluun, joka osoittautui mahtavaksi paikaksi, jossa opin suomea lähes nollasta. Olinhan minä pienenä puhunut suomea äidin kanssa, mutta kun hän laitto minut päiväkotiin, pistin hanttiin ja rupesin puhumaan pelkkää hepreaa, Siiri muistelee.

Nuorena Siiri kertoo olleensa aktiivi seurakunnan jäsen. Juutalaisesta koulusta hän siirtyi aikanaan Viikin normaalilyseoon.

– Taisi olla vuosi 2008, kun Gazassa oli taas joku operaatio. Aika paljon sain kuulla ystäviltäni, että no mitä siellä Israelissa oikein tapahtuu ja miksi teitte näin ja näin. Tuli vain sellainen olo, ettenhän minä oikeastaan tiedä, mitä siellä tapahtuu, vaikka koinakin olevani Israelin edustaja suomalaisten keskuudessa.

Armeija kutsuu

Varsin pian syntyi päätös lähteä suorittamaan asepalvelusta Israeliin heti lukion jälkeen vuonna 2010.

– Asuin kibbutsilla kaksi vuotta, koska halusin saada saman kokemuksen kuin äitini oli saanut. Eikä äiti ollut suinkaan liioitellut kokemusta, se oli mahtavaa aikaa elämässäni.

Kahden vuoden pituisen asepalveluksen hän suoritti Libanonin rajalla UNIFILin kanssa yhteistyössä toimivassa armeijan ulkosuhteiden divisionassa ja vapautui kersanttina.

– Kun piti 19-vuotiaana tehdä yhteistyötä eri maista tulleiden vanhempien upseerien kanssa, ta-

jusin diplomatian tärkeyden, ja kuinka voi hyvillä ihmissuhteilla ratkaista monia ongelmia. Silloin tiesin tulevan urani suunnan ja lähdin armeijan jälkeen opiskelemaan Heprealaiseen yliopistoon kandin papereita (2013-2016) valtio-opista ja kansainvälisistä suhteista. Vuonna 2017 jatkoin Amsterdamin yliopistossa maisteriksi.

Opintojen välissä Siiri kertoo toimineensa aktiivina opiskelijoiden hasbara-projektissa, jossa opittiin juutalaisuutta sekä miten toimia ja selittää itseään maailmalla.

– Amsterdamissa tekemäni teesi käsitteli Israelin ja EU:n suhteita. Miten israelilaiset näkevät EU:n, ja mitä roolia EU voisi tarkoittaa israelilaisille. Silloin tein haastatteluja ja päädyin Israelin

▲ – Koen, että monista tilanteista selvittää, jos on hyvä kombo rationalismia, faktoja, tietoa ja ihmisyyttä. Israelilaiset eivät anna itselleen lupaa olla ihmisiä, vaikka ovatkin tunteellisia, syvällisiä ihmisiä. Mutta he haluavat näyttää ulospäin kovilta ja vahvoilta, Siiri Levi toteaa.

Ulkoministeriöön, jossa silloinen tiedottaja antoi minulle vinkin pian avautuvasta kadettikurssista.

Ura urkenee

Siiri laitto hakemuksen vetämään, ja hänet hyväksyttiin 27-vuotiaana kurssin nuorimmaisena sisään. Intensiiviset 6,5 kuukautta sujuivat hyvin, ja kurssin aikana Siiri meni myös naimisiin.

Kaksi viikkoa häiden jälkeen pariskunta oli jo ►

▲ Siiri Levi ja Samuel Bogorochin ovat olleet naimisissa seitsemän vuotta.

► Vietnamsissa, jossa Siiri aloitti 3-vuotisen (2019-2022) työrupeaman Israelin varasuurlähettiläänä Hanoissa. Vietnamsista tie vei suoran Brysseliin, jossa hän toimi poliittisena neuvonantajana maan Brysselin suurlähetystössä vuosina 2022-2024.

– Alun perin minun piti olla siellä kolme vuotta, mutta lokakuun 7. otti sen verran koville, kun minulla oli samaan aikaan juuri syntynyt vauva. Tilanne oli aika raskas, joten päätin jäädä palkattomalle lomalle ja muutimme Suomeen mieheni ja tyttärensä kanssa. Täällä olen hetken Israelin suurlähetystössä väliaikaisena lähetystön varapäälikönä. Samalla vahvistui päätös jäädä Suomeen, ja nyt etsin itseäni, mihin suuntaan jatkan.

Tässä välissä Siiri kertoo kokevansa tärkeäksi tehdä mahdollisimman paljon Israelin samoin kuin juutalaisen seurakunnan hyväksi erilaisissa vapaaehtoistoimissa.

– Aviomieheni on työssä juutalaisessa seurakunnassa, ja olen siitä todella iloinen, että hänkin löytää paikkansa täällä suomalaisessa yhteiskunnassa. Tämä on kuitenkin erilainen ympäristö verrattuna aikaisempiin maihin, joissa olemme työskennelleet. Mutta hyvin olemme kotiutuneet tänne. Mieheni on hyvin ulospäin suuntautunut ja suuri saunafani. Olen koettanut opettaa hänelle, että saunassa ollaan sitten hiljaa, Siiri naurahdaa.

Nuorten aktivoiminen

Ensin Siiri valittiin 5.3. Vantaan Suomi-Israel yhdistyksen puheenjohtajaksi ja kymmenen päivää myöhemmin koko liiton varapuheenjohtajaksi. Vauhti ei kuulemma huimaa, mutta suurta kiihtoisuutta ja nöyryyttä hän kertoo tuntevansa.

– Minulla ei ollut aikaisemmin käsitystä, että Suomessa on näin paljon aktiivisia Israelin ystäviä. Minulle avautui aivan uusi maailma. Aikaisemmin en ole ollut varsinaisesti tekemisissä kristillisen maailman, mutta nyt olen oppinut tällaisen uuden maailmankatsomuksen ja miten asiat nähdään. Oikeastaan olen oppinut todella paljon lyhyessä ajassa.

Siiri näkee tärkeänä, että asioista olisi todellista faktaa, työkaluja ja tietoa, joilla voimme torjua maailmalla liikkuvaa väärää tietoa.

– Välillä jopa pelottaa kertoa taustaani, sen verran polarisoitunutta ja jyrkkää tämän päivän keskustelut ovat. Huolestuttavaa on, ettei nykyään voi enää olla eri mieltä jostain asiasta, vaan heti tyrmitään. Toivon, että kaiken pahan jälkeen seuraa perässä tosihyväkin.

Siiri toteaa, ettei hänellä ole mielessään mitään mullistavia ajatuksia Vantaan yhdistyksen tai liiton uudistamiseksi, vaan tällä hetkellä on tarkoitus keskittyä oppimaan toimintatapoja.

– Nyt pohditaan liitossa esimerkiksi, miten varmistetaan, että meillä on nuorempiakin jäseniä tulevaisuudessa. Meidän on kehitettävä tapoja saada nuoret innostumaan toiminnastamme. Aika on nyt mikä on, eli moni asiasta kiinnostunut ei välttämättä uskalla lähteä mukaan ympäristöpainneiden takia.

Yksi tapa olisi rakentaa kurssi tai ohjelma, jonka välityksellä voitaisiin jakaa oikeaa tietoa ensiksi liiton jäsenille ja sen jälkeen valtion virkamiehille ja muille tahoille. Siiri toivoo lisää panostusta varsinkin sosiaaliseen mediaan, joka puhuttelisi nuorempaa sukupolvea.

– Myös Vantaa yhdistyksen kehittämiseen on ideoita, mutta selvästi vie oman aikansa, ennen kuin uudistuksia saa läpi, kun jäsenistössä on totuttu johonkin vanhaan tapaan. Mutta hiljaa hyvää tulee, Siiri toteaa. – Jos koskaan on ollut tärkeää olla mukana Israel-toiminnassa, niin juuri nyt. Toivon, että kaikki ymmärtävät sen ja pysyvät vahvoina totuudessa.

▲ Siiri Levin vahvuuksiin sisältyy monipuolisen kieli- taidon (suomi, heprea, englanti, espanja, ranska, ruotsi) lisäksi mm. kyky kohdata erilaisia yleisöjä ja yksinkertaistaa monimutkaisia asiakokonaisuuksia.

Liiton YouTube-kanavalla paljon uusia videoita:
<https://www.youtube.com/@suomi-israel>

Tilaa liiton historiikki!

Tilaa yli 100 valokuvaa sisältävä, noin 300-sivuinen liiton 70-vuotishistoriikki hintaan 40 € + postikulut.

Lue lisää ja tilaa:
www.suomi-israel.fi

Iranin vallanvaihdos vaikea, joskin mahdollinen

Ari Rusila

Iranin ja Israelin nyt tulitauolla olevan 12 päivän sodan aikana ja sen jälkeen iranilaiset ovat rohkaistuneet pitämään Iranin nykyhallintoa vastustavia ja Israelia tukevia mielenosoituksia paitsi eri puolilla länsimaailmaa myös Iranin sisällä. Samalla kansalaiset monin paikoin ovat avoimesti vastustaneet Iranin vallankumouskaartin (IRGC:n) jäseniä näiden huomautellessa huivittomia naisia. Ulkomailla kruununprinssi *Reza Pahlavi* pyrkii osaltaan yhdistämään Iranin nykyhallintoa vastustavaa nyt hajanaista oppositiota.

• Tilanne nyt herättää toiveita kansannoususta ja vallanvaihdoksesta ja tilaisuus siihen on paras vuosikymmeniin. Kansannousun onnistuminen ei ole lainkaan itsestäänselvää, sillä teokratiaa tukeva IRGC on ryhtynyt mittaviin vastatoimiin mm. joukkopidättämällä Iranin juutalaisvähemmistön edustajia syytettynä Israelin tukemisesta.

Sota kansannousun mahdollistajana

12 päivän sodan aikana Iran laukaisi lähes 600 ohjusta ja yli 1 000 dronea siviiliväestökeskuksiin ja näissä iskuissa kuoli noin 30 siviiliä. Iranilaisia vallankumouskaartin (IRGC:n) jäseniä kuoli esi-

merkiksi 23.5.2025 tehdyissä iskuissa yli 700, erityisesti Teheranin ja Karajin kaupungeissa. Tämä korostaa Israelin operaation laajuutta ja sen mahdollisesti tuhoisaa vaikutusta Iranin sotilasjohtoon ja infrastruktuuriin. Iranin paljon mainostettu alueellinen sijaisverkosto – Hizbollah, Irakin miliisit ja huthit – pidättäytyivät suurelta osin liittymästä sotaan. Hizbollah ei ampunut yhtäkään rakettia, kun taas huthit laukaisivat vain kaksi ohjusta 12 päivässä. Iranin läheiset tukijat – Venäjä ja Kiina – eivät antaneet maalle mitään apua. Tämä Iranin eristäminen vahvisti huomattavasti Israelin kansainvälistä legitimitettiä iskujensa suorittamisessa.

Sodan käytännössä päätti Yhdysvaltain bunkkerintuhoojien Iranin keskeisiin maanalaisiin tekemä isku, Iranin näennäinen vastaus siihen sekä mm. Qatarin ja Yhdysvaltain välityksellä tehty tulitauko Israelin ja Iranin välille.

12 päivän sota heikensi merkittävästi Iranin teokraattista hallintoa; ydinohjelman suunnittelijoiden ohella Israel eliminoi merkittävän määrän IRGC:n ylintä sotilaallista johtoa. Samaan aikaan Iranin sisästä on tullut vahvistamattomia raportteja **Mojtaba Khamenein**, korkeimman johtajan ajatollah Khamenein pojan, mahdollisesta salamurhasta. Mojtaba, joka tunnetaan laajalti radikaalina kovan linjan kannattajana ja ikääntyvän isänsä todennäköisenä seuraajana, surmattiin lähietäisyydeltä Teheranissa. Jos tämä vahvistuu, se voi lähettää shokkiaaltoja Iranin johdossa ja syventää kriisiä entisestään.

Pienenä yksityiskohtana mainittakoon, että Israel hyökkäsi myös suoraan Iranin Evinin vankilaan, poliittisille vangeille keskittyvään laitokseen, räjäyttämällä sen sisäänkäynnin.

Israelin rooli

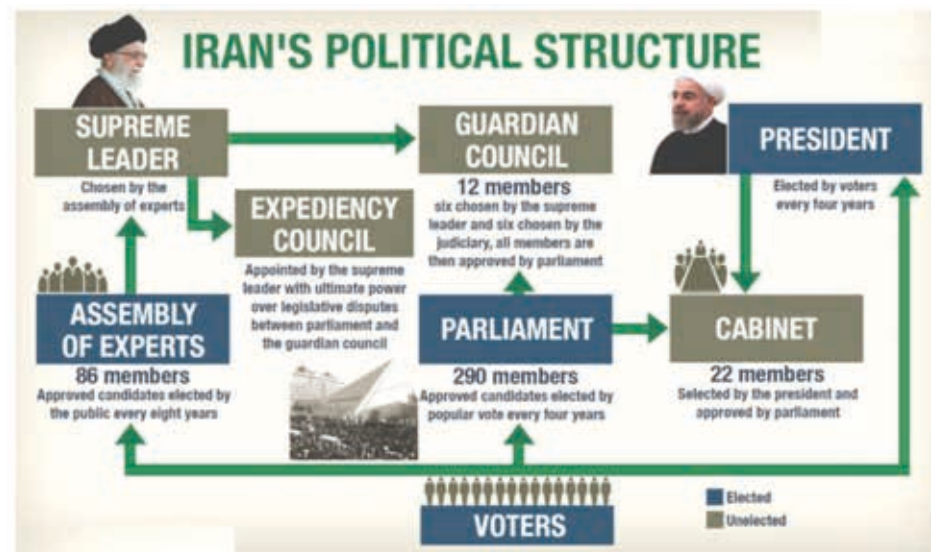
Israelin ja Persian hyvät suhteet ulottuvat kauas historiaan eli **Kyyros Suuren** (noin 576–529

ea.) aikakauteen; hän nimittäin salli babylonialaisten karkottamien juutalaisten palata Israeliin ja jopa rahoitti Jerusalemiin rakennettavaa tempeliä. Iranin sekularisointi on hyödyksi Israelille. Tämä ei ole yllättävää, koska Israelilla ja Iranilla oli erinomaiset välit ennen vuoden 1978-79 islamilaista vallankumousta. Iranin juutalainen yhteisö on maailman vanhin yhtäjaksoinen juutalainen yhteisö. Yhteisö on yhtä merkittävä diasporassa kuin Iranissakin. Moni visioikin nyt ns. ”Cyrus Accordsia,” eli uudistunutta ystävyyttä iranilaisten ja israelilaisten kesken jo osin toteutuneen ”Abraham Accordsien” tapaan, jolla Israel on normalisoinut suhteitaan muutamiin muslimimaihin. Näin Israel ikäänkuin maksaisi Kyyroksen aikaisen velkansa takaisin vapauttamalla iranilaiset teokratian kahleista.

Israelin epävirallisena tavoitteena on pidetty Iranin nykyhallinnon kaatamista. Mossad oli hyvin aktiivinen jo ennen sotaa ja perusti Iranin valtion tuella jopa droonitehtaan Iraniin, sodan aikana

näitä drooneja käytettiin ”lähietäisyydeltä” Iranin ilmapuolustuksen ym. sotilasinfrastruktuurin tuhoamiseen. Samoin Iranissa toimivat solut olivat merkittävässä asemassa ydinohjelman asiantuntijoiden ja vallankumouskaartin sotilasjohtoon eliminoimisessa. Kuitenkin Israelin tavoitteet olivat lähinnä sotilaallisia eikä suoraan nykyhallinnon kaatamiseen liittyviä.

Iranin shaahi **Mohammad Reza Pahlavin** aikaan Israel ja Iran omasivat hyvät suhteet noin 30 vuoden ajan. Iranin vuoden 1978-79 vallankumous oli pohjimmiltaan demokraattinen vallankumous, jonka tavoitteena oli laajentaa ihmisten vapauksia ja perustaa todella demokraattinen valtio. Vaikka Iran oli saavuttanut suurta aineellista edistystä shaahin aikana, shaahin salaisen poliisin, SAVAKin, raakuus ja poliittisen vapauden puute pakottivat ihmiset nousemaan ylös saavuttaakseen suuremman vapauden ja demokratian. Valitettavasti eri demokraattisten voimien välisen sisäisen taistelun ja ajatollah **Ruhollah Khomeinin** val-

► rauksena mullahit päätyivät hallitsemaan kaikkia vallan rakenteita.

Kansannousun tukijat ja vastustajat

Uutisoinnissa nyt kuten aiemminkin Iranista esiin nousevat maan suurimmissa kaupungeissa esiintyvät usein laajatkin demonstraatiot. Tällöin länsimainen media jättää huomiotta kilpailevien mielenosoitusten luokkakoostumuksen – sen tosiasian, että Iranin nykyhallinto sai ja saa tukeaan suuremmasta osasta kansaa eli köyhästä työväenluokasta, talonpojista, käsityöläisistä ja julkisen sektorin työntekijöistä, kun taas suurin osa opposition mielenosoittajista koostuu ylä- ja keskiluokan opiskelijoista, liike-elämästä ja koulutetuista ammattilaisista.

Eniten uutisointia on tullut sosiaalisessa mediassa aktiivisten Teheranissa asuvien englantia puhuvien opiskelijoiden kautta, jättäen huomiotta maakunnat, pienet ja keskisuuret kaupungit ja kylät, joissa teokraattisella nykyhallinnolla on laaja kannatuspohja. Tilannetta kansannousun kannalta heikentää se, että sivistyneillä kaupunkilaisnuorilla tukijoineen on aseinaan sosiaalinen media, mutta heillä on vastassaan fanaattinen, koraanikoulut käynyt ja kaiken lisäksi hyvin aseistettu maaseutuväestö kärkenään Iranin valtakumouskaarti.

Opposition kannattajat ovat yleensä helposti katutoimintaan mobilisoitavissa olevia opiskelijoita, sen sijaan enemmistö työssäkäyvistä nuorista ja kotitaloustyöntekijöistä on ilmaissut näkemyksiään äänestysuurnilla, ja joilla oli vain vähän aikaa

tai halua osallistua katupolitiikkaan. Nykyhallinnolla on aiemmin ollut laaja tuki esimerkiksi öljyn ja kemikaalien tuotantomaakunnissa, joka saattaa heijastaa energia-alan työntekijöiden vastustusta julkisten yritysten yksityistämistä koskeville uudistusmielisille suunnitelmille. Suuri osa nykyhallinnon tukijoista luultavasti uskoo, että kansallisia turvallisuusetuja, maan yhtenäisyyttä ja sosiaaliturvajärjestelmää kaikkine puutteineen ja ylilyönteineen voitaisiin paremmin puolustaa ja parantaa nykyhallinnon kanssa kuin länsimaisesti suuntautuneiden etuoikeutettujen nuorten tukemien yläluokan teknokraattien kanssa, jotka arvostavat yksilöllisiä elämäntapoja yhteisöarvojen ja solidaarisuuden edelle.

Kansannousun päävastustajana voi pitää IRGC:tä, joka koostuu motivoituneista maameri- ja ilmavoimista (noin 125 000–190 000 henkilöä) ja Basij-miliisistä (300 000 aktiivisotilasta), joka pystyy mobilisoimaan jopa noin 600 000 vapaaehtoista. IRGC:n valta on sisäänrakennettu Iranin poliittiseen, taloudelliseen ja sosiaaliseen kehykseen, mikä antaa sille kestävyttä ja potentiaalia ohjata maan tulevaisuutta.

Merkitävä tekijä kansannousun edistämisessä tai vastustamisessa on vallankumousta edeltäneestä armeijasta perustettu Artesh, joka toimii Iranin tavanomaisena puolustusvoimana tehtävään suojella rajoja, merivesiä, ilmatilaa ja maan alueellista koskemattomuutta. Michistön jäsenten lukumäärä on noin 340 000–420 000. Historiallisesti armeija on alisteinen verrattuna Iranin vallankumouskaartiin saaden pienemmän osuuden rahoituksesta ja moderneista aseista, ja sitä pidetään usein poliittisesti vähemmän luotettavana.

Kansannousun tekijät

Joidenkin mielipidemittausten mukaan vain 15 % kansasta kannattaa islamilaista hallintoa ja sen sharia-lakeja, ja noin 70 % kansasta haluaisi irti teokraattisesta nykyhallinnosta. Jos lukemat lähellekään pitävät paikkaansa, olisivat edellytykset kansannousulle erittäin hyvät. Ongelmana kuitenkin on vallanvaihdosta haluavien ryhmien

hajanaisuus.

Ensinnäkin vallanvaihdosta ajavat maanpaossa olevat poliittiset koalitiot kuten **Maryam Rajavin** johtama Iranin kansallinen vastarintaneuvosto (NCRI). Se kannattaa hallinnon kaatamista omaten myös sisäisen ”Vastarintayksiköiden” verkoston, joka levittää hallinnon vastaista viestintää. Osana NCRI:tä on Iranin kansan mujahedin (MEK), jota Yhdysvallat aiemmin (vuoteen 2012 asti) piti terroristiryhmänä, ja se suorittaa operaatioita sekä ulkomailla että salaa Iranin sisällä.

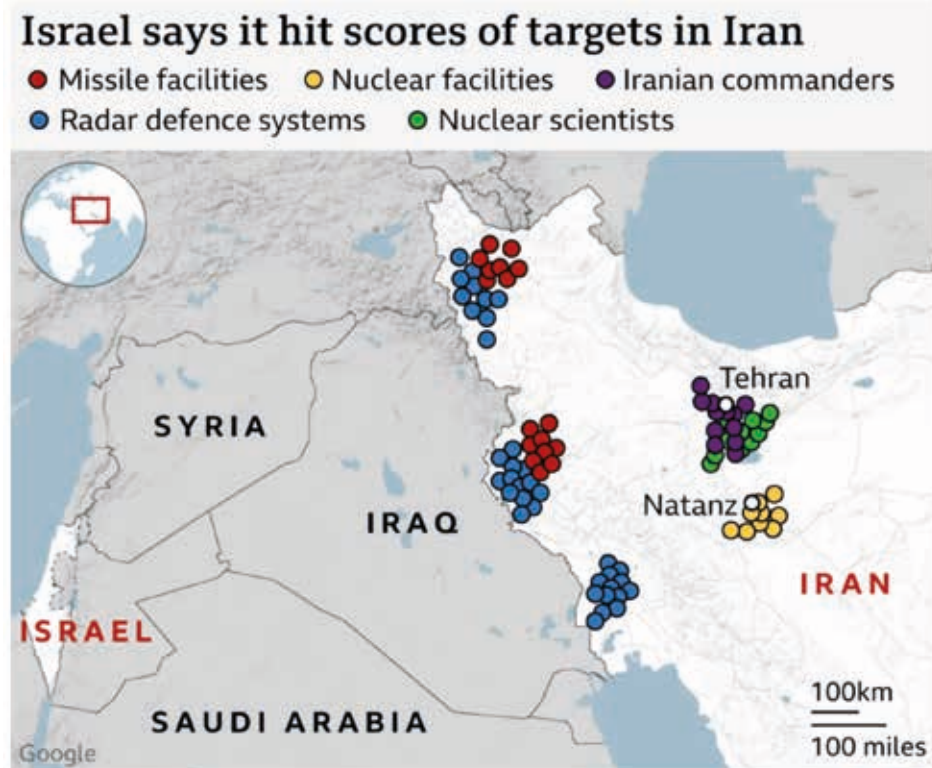
Toiseksi ovat monarkistiset ja nationalistiset ryhmittymät kuten maanpaossa oleva syrjäytetyn shaahin poika Reza Pahlavi, joka ajaa väkivallaton hallinnonvaihtoa. Hänellä on rajoitetusti kotimaista tukea, ja monet Iranin sisällä suhtautuvat skeptisesti hänen läheisiin suhteisiinsa Israeliin ja länteen. Näihin ryhmiin kuuluvat myös Iranin perustuslaillinen puolue ja Iranin kuningaskunnan edustajainhuone (Tondar), jotka haluavat palauttaa monarkian. Tondarin on kerrottu käyttäneen historiallisesti väkivaltaisia taktiikoita.

Kolmanneksi ovat etniset nationalistiset kapinalliset, kuten Khabat (kurdit) ja Jaish ul Adl (belutšit), jotka ovat aktiivisia Iranin rajaseuduilla ja suorittavat iskuja sekä ajavat autonomiaa.

Neljäs kokonaisuus ovat maalliset ja vasemmistolaiset demokraattiset ryhmät kuten vaikkapa demokraattista sosialismia ja maallista tasavaltaisuutta edistävät Iranin yhdistyneet republikaanit tai maanpaossa ”naapuruston nuorisoliitto” (Iranin yhdistyneet nuoret), ruohonjuuritason liike, joka syntyi ”Nainen, elämä, vapaus” -mielenosoitusten aikana. Se organisoii kaupunkilaisnuoria haastamaan papiston hallintoa ja vaatimaan ihmisoikeusuudistuksia.

Viides ryhmittymä ovat itsenäiset aktivistit ja ruohonjuuritason mobilisoijat, jotka Iranin sisällä tukevat demokraattisia uudistuksia ja perustuslaillisia muutoksia mm. levittämällä esitteitä, järjestämällä lakkoja ja käyttämällä salaisia viestejä vastustuksen lietsomiseksi.

Nykyhallintoa vastustavien hajanaisuus näkyy maanpaossa olevien ja kotimaisten ryhmittymien

► en välillä. Yhtenäisyys ja strateginen organisaatio puuttuvat. Kotimaiset aktivistit suhtautuvat varauksella laajamittaisiin mielenosoituksiin hallinnon ra'an sorron ja siviileille aiheutuvien riskien vuoksi. Aseistetut vähemmistöryhmät (kurdit, balutšit) eskaloivat paikallista vastarintaa, mutta heidän tavoitteensa ulottuvat usein hallinnonvaihdosta etniseen autonomiaan tai separatismiin.

Kruununprinssi Reza Pahlavi kansannousun johtajana?

Helmikuussa 2025 Iranin opposition eri ryhmitymät valitsivat Pahlavin oppositiojohtajaksi sekä tulevan siirtymähallituksen johtajaksi ”ensimmäisen kansalliskokouksen muodostamiseen ja demokraattisen hallituksen aloittamiseen vapaiden vaalien kautta”.

Reza Pahlavi, Iranin viimeisen vuoden 1979 islamilaisessa vallankumouksessa vallasta syöstyyn shaahin maanpaossa oleva poika, julkaisi 17. kesäkuuta 2025 videopuheen, jossa hän toisti vaatimuksensa Teheranin hallinnon vaihdokselle ja lisäsi, että Iranin islamilainen tasavalta on romahtamassa, ja että on tullut aika Iranin kansan ”valloittaa Iran takaisin”. Hän sanoi Iranin korkeimman johtajan ajatollah **Ali Khamenein** ”piiloutuneen maan alle” ja menettäneen maan hallinnan, kuvaillen hetkeä ”peruuttamattomaksi”.

– Islamilaisen tasavallan loppu on sen 46 vuotta kestäneen sodan loppu Iranin kansakuntaa vastaan...Nyt on aika nousta. Nyt tarvitaan enää koko maan kattava kansannousu tämän painajaisen lopettamiseksi (...) toivottavasti olen pian kanssanne.

Verkkosivustollaan Pahlavi on sanonut, että Iranin valtion tulisi muuttua demokraattiseksi ja maalliseksi, ja että ihmisoikeuksia tulisi kunnioittaa. Hän haluaisi jättää Iranin kansan päätettäväksi, onko hallitusmuoto perustuslaillinen monarkia vai tasavalta.

Kruununprinssin haittana on vanhempien kansalaisten muisto hänen shaahi-isästään, joka riikinkukkovaltaistuimellaan piti SAVAK-salaisen

poliisin kidutusjengin avulla valtaa Britannian ja CIA:n tuella, ja jotka syöksivät **Mohammed Mosaddeghin** demokraattisesti valitun hallituksen vuonna 1953 tämän halutessa Iranin kansan hyötyvän Iranin öljyrikkauksista BP:n ja muiden länsimaisten ryöstäjien sijaan. Tämän mielikuvan takia jotkut iranilaiset saattavat pitää kruununprinssiä ulkomaisten tahojen ohjailemana nukkehallitsijana.

Yhteenveto

Iranin oppositio on monimuotoinen ekosysteemi: maanpaossa olevia poliittisia rintamia, etnisiä kapinallisia, maallisia vasemmistolaisia, monarkisteja ja maanlaisia nuorisoliikkeitä. Vaikka nykyhetki tarjoaa mahdollisuuksia, pirstaloituminen, sorron pelko ja yhtenäisen sisäisen johtajuuden puute ovat edelleen merkittäviä esteitä. Merkityksellisen muutoksen saavuttamiseksi ruohonjuuritason yhtenäisyys – etnisten, ideologisten ja strategisten linjojen yli – on välttämätöntä.

Ryhmä iranilaisia liikemiehiä, poliittisia ja sotilashenkilöitä sekä korkea-arvoista papistoa on alkanut suunnitella, miten Irania johdetaan ilman Khameneita – kuoleeko hän tai syrjäytetäänkö hänet. Suunnitelmaan kuuluu johtajuuskomitea, joka ottaa maan haltuunsa ja neuvottelee Yhdysvaltojen kanssa Israelin tulitauon jatkamiseksi.

Mielestäni tuloksellinen kansannousu edellyttää joko eliitin loikkauksia IRGC:stä tai hallituksesta tai sitten erityisesti armeijan piiristä. Kansannousu vaatii tarvittaessa myös aseellista voimaa joko armeijasta tai etnisistä ryhmistä, koska muutoin nykyhallinnon fanaattista ja hyvin aseistautunutta kannattajakuntaa ei saada syrjään.

Nähdäkseni kruununprinssi Reza Pahlavi olisi hyvä ja uskottava kokoava voima hajanaisille Iranin teokraattista nykyhallintoa vastustaville ryhmille. Hän voisi vallanvaihdoksen jälkeen toimia siirtymäkauden hallitsijana, kunnes Iranissa järjestetään vapaat vaalit, ja valitut edustajat sitten päättävät tulevasta hallintomuodosta, on se sitten perustuslaillinen monarkia tai joku muu sekulaari järjestelmä.

Yliopistojen canceloima Izabella Tabarovsky eduskunnassa

• Åbo Akademi ja Helsingin yliopisto peruuttivat alkuvuodesta venäläis-amerikkalais-israelilaisen antisemitismitutkijan **Izabella Tabarovskyn** sovitut luennot antisemitismistä käsittelevässä seminaarissa lyhyellä varoitussajalla. Helsingin Sanomien mukaan Palestiinaa tukevat tutkijat löysivät X:stä Izabella Tabarovskyn kirjoituksia, jotka olivat liikaa Åbo Akademin johdolle.

HS:n mukaan Åbo Akademin dekaani **Peter Nynäs** kiistää taipumisen some-painostuksen alla. ”Minulle kyse oli kokonaisarvioinnista. Monien suurten kysymysten ja riskien vuoksi arvioin, ettemme voi edetä tämän kanssa.”

Uusi tie -lehdelle antamassaan haastattelussa Helsingin yliopiston professori **Hannu Juusola** kertoo peruutuksen syyksi, että ”yliopiston hen-

kilökunnassa ei ollut ketään, joka olisi Tabarovskyn kutsunut yliopistolle. Perusteluna perumiselle oli se, että emme tienneet Tabarovskystä tarpeeksi. Meidän ei kannata ottaa tästä mainehaittaa, koska hän ei ole meidän vieraamme. Vielä kun tuli ilmi, että myös Åbo Akademi oli peruuttanut tämän, se vahvisti käsitystämme, että ei kannattanut ostaa sikaa säkissä.”

Kutsu eduskuntaan

Eduskunnan antisemitismin vastainen työryhmä päätti kutsua Tabarovskyn puhumaan Antisemitismin pitkä varjo

-seminariin, joka järjestettiin eduskunnan auditoriossa 12.6.

Tabarovskyn täydelle salille pitämä puhe käsitteli antisemitismistä ja antisionismia Neuvostoliitossa, missä hän itse syntyi ja eli 19-vuotiaaksi ennen kuin pääsi muuttamaan Yhdysvaltoihin. Tabarovskyn lisäksi seminaarissa puhuivat kansanedustajat **Tytti Tuppurainen**, **Sari Tanus**, **Ben Zyskowitz** ja **Atte Kaleva**. Seminaarin juonsi kansanedustaja **Vilhelm Junnila** ja Tabarovskyn esittelypuheen vuoron piti **Risto Huvila**.

Israelin suurlähettiläs **Boaz Rodkin** tarjosi Tabarovskyn kunniaksi illallisen residenssis-

sään 11.6. Tabarovskyn kutsun taustalla olivat eduskunnan antisemitismin vastaisen työryhmän lisäksi Holokaustin uhrien muisto ry ja Patmos Lähetysseuratiö.

Seminaaritalenne on katsottavissa Holokaustin uhrien muisto ry:n YouTube-kanavalla.

► Kansanedustaja Peter Östman esitteli Izabella Tabarovskylle eduskuntaa. Mukana myös Risto Huvila (vas.) ja Pasi Turunen (oik.).

Jäsenyhdistykset ja tapahtumat

• Espoon Suomi-Israel yhdistys ry

espoo@suomi-israel.fi
www.espoo-israel.fi

• Haminan seudun Suomi-Israel

yhdistys ry
hamina@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/hamina

• Helsingin Suomi-Israel yhdistys ry – Föreningen Finland-Israel i Helsingfors rf

helsinki@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/helsinki

• Jyväskylän/Keski-Suomen Suomi-Israel yhdistys ry

jyvaskyla@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/jyvaskyla

• Pohjois-Karjalan Suomi-Israel yhdistys ry

pohjois-karjala@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/pohjois-karjala

• Tampereen Suomi-Israel yhdistys ry – Föreningen Finland-Israel i Tammerfors rf

tampere@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/tampere

• Turun seudun Suomi-Israel yhdistys ry – Åboregionens Finland-Israel Förening rf

turku@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/turku

• Vantaan Suomi-Israel yhdistys ry

vantaa@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/vantaa

• YAPS ry

yaps@yaps.fi
www.yaps.fi

Suomi-Israel-Yhdistysten Liitto ry:n hallitus

Puheenjohtajisto

Risto Huvila, pj. (Espoo) risto@truman.fi
Shirel Siiri Levi, varapj. (Vantaa)

Jäsenet:

Sam Weintraub (rahastonhoitaja, Espoo, 2024-2026), varalla Peter Fagerholm, Juhani Korjula (Hamina, 2025-2027), varalla Jaana Takala, Aleksandra Ahlgren (Helsinki, 2025-2027), varalla Raija Heikkurinen, Arto Myllärinen (Helsinki 2025-2027), varalla Matti Holli, Ari Rusila (Jyväskylä, 2024-2026), varalla Hannu Taipale, Tiina Huotari (Pohjois-Karjala, 2025-2027), varalla N.N., Markku Ylipää (Tampere, 2025-2027), varalla Markku Hernesniemi, Joel Hasan (Turku, 2024-2026), varalla Santeri Pessi, Elias Järvinen (sihteeri, Turku, 2025-2027), varalla Teija Saarikoski, Elina Pöijärvi (Vantaa, 2025-2027), varalla Nurit Steinbock-Vatka, Varpu Haavisto (YAPS 2024-2026), varalla Sofia Turkia

Israel ja minä –seminaari 30.8.2025 klo 10:00 -15:30 Tampereella pääkirjasto Metson Kuusi -salissa

Ohjelma:

- 10:00 -12:00 Ilmoittautuminen ja I sessio
- 12:00-13:30 Lounastauko (itsenäisesti lähiravintoloissa)
- 13:30-15:30 II sessio

AIheina:

- Israel/Lähi-Idän ABC
- Kertaus kevään luennoista "Antisemitismi Suomessa", "Kansalaisjärjestöjen rahoitus (EU:sta, Suomesta) Israelissa, Gazassa ja Länsirannalla"
- Mediakoulutus: kuinka anonymisoida itsensä somessa, jos ei halua kirjoittaa omalla nimellä?

Puhujat: Varpu Haavisto (YAPS), Helena Moran (Herzliya, Israel), Kristian Helenius (turvallisuus/Nordea), Markku Ylipää (pj., Tampereen Suomi-Israel Yhdistys).

Ilmoittautuminen 20.8.25 mennessä os. ritvalisa.myller@gmail.com

Osaallistumismaksu: 15 € maksetaan 20.8. jälkeen tilille: Tampereen Suomi-Israel yhdistys ry
FI90 4500 0010 0573 69 Viesti: seminaari 25.

Israel-marssi sotki Helsingin liikenteen Tutkija paljasti Suomen maksavan miljoonia palestiinalaisjärjestöille

• Israel-ystävyysoimikunnan n. 20 jäsenjärjestöä, Suomi-Israel Yhdistysten Liitto mukaan lukien, järjesti toukokuun ensimmäisenä sunnuntaina näyttävän marssin Israelin tueksi Helsingissä.

Tapahtuma alkoi eduskunnan edustalla pidetyllä ohjelmallisella osuudella, jonka pääpuhujana oli israelilaisen NGO Monitor -järjestön vanhempi tutkija **Shaun Sacks** tulkkinaan **Katriina Reponen**. Lisäksi tilaisuudessa puhuivat ystävyysoimikunnan puheenjohtaja **Kari Teittinen** (Elämän marssi ry), **Jani Salokangas** (ICEJ) sekä **Varpu Haavisto** (YAPS). Marssijoita laulatti **John Remes** ja tapahtuman juonsi **Risto Huvila**.

Puheiden jälkeen arviolta reilu tuhat Israelin ystävää eteni hyytävässä kevätsäässä sinivalkoiset

liput liehuen – ja liikenteen pysäyttäen – Mannerheimintietä, Etelä-Esplanadia ja Sofiankatua pitkin Senaatintorille, minne marssi päättyi.

Suomi tukee miljoonilla palestiinalaisia kansalaisjärjestöjä

Ennen marssia Shaun Sacks luennoi ystävyysoimikunnan järjestämässä seminaarissa Saksalaisella kirkolla, minne oli saapunut n. 30 osallistujaa kuulemaan NGO Monitorin tutkimustuloksia Israelissa ja palestiinalaisalueilla toimivien kansalaisjärjestöjen rahoituksesta.

Sacksin mukaan Suomen hallitus ja Kirkon ulkomaanapu ovat vuosien ajan tukeneet useilla miljoonilla euroilla palestiinalaisia kansalaisjärjestöjä, joiden tavoitteet ovat jyrkässä ristiriidassa Suomen virallisen politiikan, eli neuvotteluin saavutettavan kahden valtion ratkaisun, kanssa. Osa näistä järjestöistä tukee julkisesti Hamasin tavoitteita ja käyttää suomalaisten veronmaksajien rahoja Israelia vastaan käynnistettyihin kampanjoihin mm. YK:ssa ja kansainvälisissä tuomioistuimissa.

Shaun Sacksin englanninkielinen luento löytyy liiton YouTube-kanavalta. Lisäksi Sacks oli vieraina Israel-studiossa (www.israelstudio.fi).

◀ Shaun Sacks oli Israel-marssin ja sitä edeltäneen seminaarin pääpuhujana, tulkkina Katriina Reponen.

Ulkoministerikokouksessa ja rukousaamiaisella Jerusalemissa

Liiton puheenjohtaja **Risto Huvila** vieraili toukokuun lopulla Israelissa, missä hän tapasi useita mielenkiintoisia ja vaikutusvaltaisia henkilöitä. Seuraavassa Riston raportti intensiiviseltä matkalta.

• Matka Tel Aviviin oli peruuntua vain kaksi päivää ennen lähtöä, kun puolalainen LOT peruutti perjantai-iltana sunnuntaille 25.5. varaamani lennon. Kiivaan googlaamisen jälkeen onnistuin lopulta löytämään reitityksen Rhodoksen kautta, ensin Finnairilla ja edelleen Israil-yhtiöllä ja pääsin maanantaiaamuna matkaan.

▼ Risto Huvila tapasi Jerusalemissa ulkoministeri Gideon Sa'arin (vas.).

Ben Gurionin lentokentällä minua oli vastassa jo edeltä Israeliin mennyt Israel-studion kuvausryhmä ja ajoimme suoraan suomalaisten kristittyjen 1960-luvulla perustamaan Yad Hashmona -kylään, missä alkaisi pian Suomen suurlähetystön järjestämä Kuoleman lista -elokuvan näytös. Tapsin paikan päällä suurlähetystön edustajia sekä Yad Hashmonassa ja Jerusalemin alueella asuvia suomalaisia, joista muutamia haastattelin Israel-studioon.

Ulkoministeriö kutsuu

Tiistain ohjelmaan kuului tapaaminen Israelin edellisen Suomen-suurlähettilään **Hagit Ben-Yaakovin** kanssa ulkoministeriössä, missä hän koordinoi nykyisin tekoälyyn ja kvanttietotekniikkaan liittyviä strategisia teemoja.

Lämpimän keskustelun jälkeen siirryimme ulkoministeriön suureen saliin, missä alkoi ulkoministeri **Gideon Sa'arin** isännöimä vastaanotto, joka avasi Kansainvälisen holokaustin muistoliiton (International Holocaust Remembrance Alliance, IHRA) ulkoministerikokouksen.

Paikalla oli useiden maiden ministereitä tai ministeriöiden virkamiesjohtoa, mutta valitettavasti oma ulkoministerimme **Elina Valtonen** ei saapunut paikalle, vaan valitsi olla samaan aikaan Jordanian pääkaupungissa Ammanissa, alle kahden tunnin ajomatkan päässä Jerusalemistä. Suomea kokouksessa edusti suurlähettiläs **Nina Nordström**.

Minulle tarjoutui mahdollisuus tavata ulkoministeri Sa'ar, jolle pahoittelin Suomen valtiojohtoon kannanottoja liittyen Israeliin ja Gazan tilanteeseen ja kerroin Valtosen olevan samaan aikaan aivan Israelin naapurissa. Tämä tieto herätti silminnähtävää hämmennystä ulkoministerissä.

Ulkoministeriön vastaanotolla tapasin myös

▼ Risto Huvila ja Israelin edellinen Suomen-suurlähettiläs Hagit Ben-Yaakov.

Hamasin panttivankina 505 päivää olleen **Tal Shohamin**, jonka isää **Giladia** olin haastatellut Israel-studioon toukokuussa 2024, kun Tal-poika oli vielä Gazan tunneleissa. Vaikka en ollut Talia aiemmin tavannut, kohtaamisemme oli hyvin tunteikas, kun kerroin hänelle tekemästäni haastattelusta ja että hänen julisteensa on ollut esillä toimistossani vuoden päivät.

Vastaanoton jälkeen meidät ohjattiin ulkoministeriön pihalle pystytettyyn juhlatelttaan, missä oli ulkoministerikokouksen juhllinen avajaisillallinen. Ulkoministeri Sa'arin lisäksi puhuivat mm. Gazasta vapautunut Tal Shoham ja pääministeri **Benjamin Netanyahu**.

Kuunnelllessani pääministeri Netanyahu'n puhetta, mietin pääministerimme ja ulkoministerimme edellisellä viikolla eduskunnan televisioidussa keskustelussa toistamaa lupasta, että Suomi tekee kaikkensa, että Israel lopettaa ylimitoitettun voimankäytön Gazassa. Jos ministeri Valtonen olisi saapunut Jerusalemiin, hän olisi päässyt välittämään Suomen kannan suoraan Israelin johdolle, mikä mahdollisuus häneltä nyt jäi käyttämättä. Sen sijaan Suomen kannan heille referoi erään ystävyyssjärjestön puheenjohtaja...

Ilta päättyi legendaarisessa King David -hotellissa, missä sain mahdollisuuden keskustella mm. Suomessa v. 2022 vierailleen Euroopan komission antisemitismin vastaisen taistelun koordinaattorin **Katharina von Schnurbeinin** kanssa.

Seuraavaksi vuorossa Knesset ja NGO Monitor

Keskiviikko alkoi Israelin parlamentissa Knessetissä pidettävällä Jerusalemin rukousaamiaistaapahtumaan liittyvällä vastaanotolla, jota isännöi ►

▲ Hamasin panttivankina 5050 päivää ollut Tal Shoham ja Risto Huvila.

► Knesetin puhemies **Amir Ohana**.

Knesetin auditoriossa pidetyssä ohjelmaosuudessa puhuivat mm. Jerusalemin rukousaamiaisen Knesetin tukiryhmän puheenjohtajat kansanedustajat **Tatiana Mazarsky** ja **Matan Kahana**, v. 2017 tapahtuman perustanut entinen kansanedustaja **Robert Ilatov**, rukousaamiaisliikkeen johtaja **Albert Veksler**, useat israelilaiset kansanedustajat, Slovakian edellinen pääministeri **Eduard Heger**, sekä delegaatteja useista maista. Myös allekirjoittanut sai mahdollisuuden puhua ja lausua rukouksen tuossa arvokkaassa tilaisuudessa.

▼ Risto Huvila Knesetissä.

Söimme Knesetissä lounaan, minkä yhteydessä tapasin Jerusalemin entisen varapormestarin **Fleur Hassan-Nahoumin**, joka toimii nykyisin ulkoministeriössä innovaatiolähettiläänä. Korostin myös hänelle Suomen kanssa tehtävää innovaatio- ja teknologiayhteistyötä ja kutsuin hänet Suomeen.

Knesetistä siirryimme kuvausryhmäni kanssa NGO Monitor -järjestön toimistolle, missä haastattelin varatoimitusjohtaja **Olga Deutschia**, joka avasi mielenkiintoisella tavalla eurooppalaisten valtioiden näkökulmia Lähi-idän tilanteeseen. NGO Monitor tekee tärkeää työtä tutkiessaan Israelissa ja palestiinalaisalueilla toimivien usein Israel-vastaisten kansalaisjärjestöjen rahoituskanavia. Valitettavasti myös Suomi on tukenut useita oman politiikkansa vastaisia palestiinalaisia järjestöjä, kuten toukokuun alussa Suomessa vierailut järjestön edustaja **Shaun Sacks** kertoi.

Panttivankiasiaa Tel Avivissa

Jerusalemista siirryimme loppupäiväksi Tel Aviin ja siellä Panttivankien ja kadonneiden perheiden tukifoorumiin (Hostages and Missing Families Forum), missä tapasimme ensin ystäväni **Arie Geronikin**, joka muutti perheensä kanssa Suomesta Israeliin 1960-luvulla ja on toiminut akateemises-

sa maailmassa ja opettaa nykyisin kansainvälisiä suhteita Tel Avivin yliopistossa. Hän on myös toiminut foorumissa vapaaehtoisena heti 7.10.2023 tapahtuneen Hamasin hyökkäyksen jälkeen.

Arie oli kutsunut paikalle myös johtavan israelilaisen psykiatrian erikoislääkärin **Daphna Shefedin**, joka on aiemmin hoitanut holokaustista selviytyneitä vanhuksia, mutta sai Hamasin hyökkäyksen jälkeen hoidettavakseen Nir Oz -kibbutzilta selviytyneet asukkaat.

Haastattelin heitä molempia Israel-studioon, minkä jälkeen läksimme parin korttelin päässä olevalle teatteriaukiolle, missä oli jokakeskiviikkoinen mielenilmaus nyt tasan 600 päivää panttivankina olleiden vapauttamisen puolesta. Tuhansia surullisia mutta ystävällisiä ihmisiä lämpimässä kesäillassa, puheita ja musiikkia. Tapahtuman tunnelma oli kaikin tavoin hyvin koskettava.

Pray for the peace in Jerusalem

Torstaiaamu alkoi sitten varsinaisella Jerusalemin rukousaamiaisella (Jerusalem Prayer Breakfast) Waldorf Astoria -hotellissa Jerusalemin keskus-

tassa ja paikalle oli saapunut yli 400 osallistujaa eri puolilta maailmaa.

Tällä kertaa aamiaistapahtuman pääpuhujana oli Yhdysvaltojen uusi Israelin-suurlähettiläs **Mike Huckabee**, jonka sain lyhyesti tavata ja antaa hänelle kirjani *Israelin ihme ja presidentti Truman*. Totesimme yhdessä, että **Truman** on paras demokraattipresidentti, mitä USA:ssa on koskaan ollut.

Koko aamupäivän kestäneessä tapahtumassa puhui useita israelilaisia ja ulkomaisia kansanedustajia, ja Israelin presidentti **Isaac Herzog** oli lähettänyt tapahtumaan videotervehdyksensä.

Rukousaamiaisia on vietetty vuosittain Jerusalemissa vuodesta 2017 alkaen kesäkuussa 1967 tapahtuneen Jerusalemin uudelleenyhdistymisen 50. vuosipäivän kunniaksi, ja tapahtuma on nousut keskeiseksi juutalaisten ja kristittyjen poliitikkojen, liikemiesten, järjestöjohtajien ja muiden vaikuttajien kohtaamispaikaksi näiden vuosien aikana niin Jerusalemissa kuin eri puolilla maailmaa, missä se on järjestetty yli 20 kertaa, mm. Helsingissä vuonna 2019.

Rukousaamiaisliikkeen perustaja on entinen ►

▼ Presidentti Isaac Herzogin videotervehdys rukousaamiaisella.

► Knessetin jäsen Robert Ilatov, joka jakaa liikkeen puheenjohtajuuden yhdessä amerikkalaisen enisen kongressiedustajan **Michele Bachmannin** kanssa, joka tavoitteli republikaanipuolueen presidenttiehdokkuutta 2012.

Rukousaamiainen päättyi torstai-iltana juhllisiin illallisiin ja päädyin istumaan kansanedustaja Tatiana Mazarskyn viereen. Mazarsky on myös Knessetin Suomen ystävyysryhmän puheenjohtaja, joten keskustelimme luonnollisesti maittemme välisistä suhteista ja mahdollisuuksista kasvattaa erityisesti huipputeknologiaan liittyvää yhteistyötä. Esitin hänelle toivomuksen pikaisesta Suomen vierailusta, joka peruuntui syksyllä 2023 alkaneen sodan takia.

Tel Avivin kautta kotiin

Perjantaiaamuna siirryin Jerusalemissa Tel Aviin, missä annoin haastattelun Suomen Israel-politiikasta suosittuun podcast-ohjelmaan. Sain myös mahdollisuuden tavata lyhyesti Suomen Israelin-suurlähettilään Nina Nordströmin.

Yön vietin tuttavaperheen luona, joilta sain ystävällisesti lauantaiamuna kyydin Ben Gurionille, mistä ensin Wizzairilla Krakovaan ja sieltä Finnairilla illaksi kotiin.

▲ Risto Huvila ja Yhdysvaltojen uusi Israelin-suurlähettiläs Mike Huckabee.

Voit katsoa Israelissa tekemiäni haastatteluja os. www.israelstudio.fi. Syksyn ohjelmat alkavat jälleen AlfaTV:llä ja YouTubessa 9.8.

Onnittele, muista, huomioi ystäväsi
K.-A. Fagerholm -adressilla!
Tilaa ja lähetä adressi os. www.kkl.fi

K.A. Fagerholm -lehto Beit Shemesissä, Israelissa,
on Suomi-Israel Yhdistysten Liitto ry:n ja
Keren Kajemet Finland ry:n yhteistyöprojekti, jonka
tavoitteena on rahoittaa 400 puuta vuosina 2025-2030.

קרן קימת לישראל

Kirjallisuuskatsaus

MAA, JOSTA KAIKKI PUHUVAT

Eteläpohjalainen toimittaja **Pia Tiusanen** kertoo saaneensa idean Israelista kertovan kirjan kirjoittamiseen omasta tietämättömyydestään. Osallistuessaan syksyllä 2023 somessa keskusteluihin Israelin tilanteesta, hän olisi kaivannut helppoa tietolähdettä. Ja kun sellaista ei löytynyt, hän lähti itse laatimaan pohjalaisella päättäväsyydellä helppolukuista ja helppotajuista käsikirjaa Israelin historiasta, juutalaisista ja palestiinalaisista sekä kristittyjen suhteesta heihin, antisemitismista yms.

Pia Tiusanen
Maa, josta kaikki puhuvat
Näkökulmia Luvattuun maahan
Päivä, 2024

Kirjan kustantaja, Päivä Osa-kyhtiö on kristillinen, joka varmaan osaltaan selittää kirjassa esiintyvät runsaat viittaukset Raamattuun ja sen jakeisiin. Toisaalta kirjoittaja toivoo kirjan löytävän lukijoita myös ei-kristillisistä lukijoista.

Tiusanen on haastatellut lukuisia Israel-asiantuntijoita, kuten esimerkiksi **Risto Huvila**, **Pasi Turunen** ja **Varpu Haavisto** sekä Suomessa asuvia juutalaisia ja Israelissa asuvia suomalaisia. Ihmettelen vaan, että kirjan sisällysluettelossa ei paljasteta, kuka missäkin luvussa pääsee avaamaan mielteitään. Tavallinen lukija, joka ei välttämättä halua/ehdi lukea koko kirjaa, vaan poimia niitä kuuluisia ”rusinoita pullasta”, ei osaa nyt kohdistaa kiinnostustaan mihinkään varsinaiseen lukuun.

Ehdottomasti mielenkiintoisinta antia kirjassa on ulkoasiainneuvos **Alpo Rusin** osuus, jossa hän valottaa mm. YK:ssa pesivää juutalaiskaunaa. Hän muistuttaa USA:n entisen YK-suurlähettilään **Nikki Haley**n sanoista, että YK:ssa kestää vain 24 tuntia ymmärtää, että antisionismi on vain moderni nimi antisemitismin muinaiselle pahuudelle. ”YK:n pahin salaisuus on, että antisemitismi toimii aivan pinnan alla.”

Suomen juutalaisten seurakuntien keskusneuvoston puheenjohtaja **Yaron Nadbornik** puolestaan kritisoi suurta osaa suomalaista mediaa asenteellisuudesta Israelia vastaan. Antisemitismia on hänen mukaansa voimistanut 2010-luvun alun jälkeen ennen kaikkea sosiaalinen media.

Kirjan monipuolisuudesta huolimatta olisin ehkä kaivannut lisätietoa myös israelilaisesta tieto-aidosta ja maailmaa mullistaneista israelilaisista keksinnöistä, jotka koskettavat meidän jokapäiväistä elämäämme.

Ennen kuin sain kustantajalta kirjan, etsin siitä tietoa netistä, niin sieltäpä löytyi peräti kolme erilaista kansiversiota – mikä lienee tähän syynä...

Mutta olipa kansi millainen tahansa, kirja on mielenkiintoinen tietopaketti Israelista, joka varmasti jokaisen suomalaisen kannattaisi lukea ymmärtääkseen media uutisointia ja päättäkseen kurkistamaan nykypäivän elämään Israelissa.

Kimmo Janas

Israel avaa ensimmäisen suurlähetystön Viroon

Israel avaa uuden suurlähetystön Tallinnaan, ilmoitti ulkoministeri **Gideon Sa'ar** vierailullaan Viron pääkaupungissa, joka onli hänen kolmipäiväisen Baltian-vierailunsa viimeinen pysähdyspaikka.

Avaamispäätös seuraa aiemmin Viron pääministerin **Kristen Michalin** ja ulkoministeri **Margus Tsahknan** kanssa käytyjä tapaamisia, joissa Sa'ar ylisti Viron digitaalista innovaatiota ja Israelin yhteisiä demokraattisia arvoja ystävällisen Euroopan unionin jäsenvaltion kanssa.

– Uusi suurlähetystö heijastaa jatkuvaa tahtoamme vahvistaa suhteitamme, Sa'ar sanoi puhuessaan lehdistölle Tsahknan rinnalla ja lisäsi, että tämä tärkeä askel edistää maiden taloudellista ja puolustuskumppanuutta.

▲ Ulkoministeri Gideon Sa'ar (vas.) puhumassa lehdistötilaisuudessa Tallinnassa 2.7. yhdessä Viron ulkoministeri Margus Tsahknan kanssa.

Juutalaisnäyttelijä Supermanina

David Corenswet tekee historiaa ensimmäisenä juutalaisena Supermiehenä

Supermiehen luojat, **Jerry Siegel** ja **Joe Shuster**, olivat juutalaisia maahanmuuttajien lapsia, ja hahmon tarina heijastelee monia juutalaisen kokemuksen teemoja. Jopa hänen

kryptonisella nimellään, Kal-El, on heprealaiset juuret, jotka tarkoittavat ”Jumalan ääntä”.

Nyt jo kahta supersankaria näyttellessä juutalainen näyttelijä; ensin **Gal Gadot** Wonder Womanina ja nyt David Corenswet Supermanina.

Sydämensiirtoja

Israel juhli ensimmäistä onnistunutta sydämensiirtoaan Hadassah Ein Kerem -sairaalassa Jerusalemissa 25. toukokuuta. Neljä päivää myöhemmin toinen onnistunut sydämensiirto tehtiin Sheba Medical Centerissä Ramat Ganissa.

Toimenpiteissä käytettyä ranskalaisen CARMAT-yrityksen valmistamia Aeson-tekosydämiä on käytetty maailmanlaajuisesti vain 114 tällaisessa leikkauksessa.

– Tämä on suuri askel eteenpäin, sanoi professori **Rabea Asleh**, Hadassah Ein Keremin sydämen vajaatoimintayksikön ja sydän- ja verisuonitutkimuskeskuksen johtaja, joka suoritti leikkauksen yhdessä tohtori **Alexander Lipey-Diamantin**, professori **Offer Amirin** ja tohtori **Amit Korachin** kanssa.

© Israel Aerospace Industries

Uusi tietoliikennesatelliitti taivaalle

Israel Aerospace Industries (IAI) lähetti 4,5 tonnia painavan Dror-1-tietoliikennesatelliitin geostationaariselle siirtoradalle SpaceX Falcon 9 -kantoraketilla 13.7. Satelliitti kulkee 3 km sekunnissa, ja lennon ensimmäinen osa kesti 3 minuuttia ja 42 sekuntia. T

Kesäkuun 12 päivää kestänyt Israelin ja Iranin sota korosti, kuinka haavoittuvia maanpäälliset tietoliikennetyhteydet voivat olla kyberhyökkäyksille, häirinnälle ja ohjuskuille. Dror-1, joka leijuu 36 000 km:n korkeudessa taistelutien yläpuolella, tarjoaa Israelille itsenäisen, häiriöitä kestävän selkärangan puolustusverkoille, hätätilanteiden hoitajille ja kriittiselle kansalliselle infrastruktuurille.

Israel, joka on ollut edelläkävijä Ofek-1-laukaisun jälkeen

vuonna 1988, on tuottoisassa markkinaraossa: avaimet käteen -satelliitit, joihin on yhdistetty kyberturvallisia maa-asemia, tekoälypohjaista analytiikkaa ja nopeasti uudelleentarkastettavia kuvantamiskonstellatioita.

Dror-1:n taustatarina on kuin käsikirja Israelin selviytymiskyvystä. Laitteiston suunnittelu eteni COVID-19-sulun aikana; integraatio keskeytettiin operaatio Guardian of the Walls -operaation aikana vuonna 2021; tiimit kulkivat Münchenin tyhjiökammioiden ja Cape Canaveralin puhdistilojen välillä samaan aikaan, kun Iran ampui ballistisia ohjuksia Haifaan kesäkuussa.

Euroviisujen kulisissa kiehuu

Euroviisujen yhteydessä on viime vuosina noussut esiin vaa-

timuksia Israelin sulkemiseksi pois kilpailusta tai jopa Suomen boikotoinnista, jos Israel osallistuu.

Viime keväänä yli 10 000 kansalaista ja sadat musiikki- ja kulttuurialan ammattilaiset vetosivat Yleen, että se vaatisi Israelin sulkemista Euroviisuista.

Myös poliitikkojen taholta on tullut vaatimuksia. Espanjan pääministeri Pedro Sanchez on vaati Israelin sulkemista pois Euroviisuista samalla perusteella kuin Venäjä suljettiin pois, eli sodan vuoksi.

Nyt tuli vastapallo, kun Italia ja Saksa ovat lähettäneet voimakkaan varoituksen Euroopan yleisradioliitolle (EBU). Jos Israel suljetaan pois Euroviisuista, molemmat maat vetäytyvät laulukilpailusta.

Italia ja Saksa kuuluvat viiten suurimpaan maahan, jotka ovat myös kilpailun merkittävimpiä rahoittajia – joten niiden kannalla on todellista painoarvoa.

Ne seisovat Israelin yleisradioyhtiö KANin rinnalla, joka toteaa noudattaneensa kaikkia EBU:n sääntöjä ja pysyvänsä toimituksellisesti itsenäisenä. Vaikka Islannin ja Espanjan kaltaiset maat jatkavat Israelin poissulkemisen ajamista, muiden – kuten Sveitsin, Itävaltan, Kreikan, Azerbaidžanin ja Kyproksen – odotetaan tukevan Israelia tulevissa äänestyksissä.

**Laserleikkauksesta
särmäykseen, koneistukseen ja
hitsaukseen – osavalmistuksen
ammattilainen**

Tehoa osien valmistukseen

Ateno Oy

Kärriä 5, 62500 Evijärvi

www.ateno.fi